

– впровадження технологій віртуальної реальності (Virtual Reality) і доповненої реальності (Augmented Reality), що дасть нові можливості для інтерактивного та імерсивного навчання, взаємодії учасників освітнього процесу в тривимірному просторі.

Потенціал технологій дистанційного навчання впливає як на формат навчання, так і його цінність і пріоритети освітнього процесу, потребуючи від усіх учасників освітнього процесу більшого зосередження на критичному мисленні, самостійності, співпраці та підтримці безперервного навчання.

*Кандидати екон. наук, доценти
кафедри менеджменту, публічного
управління та HR-технологій*

Н. Г. Челядінова, О. В. Семенцова

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЯК ПІДґРУНТЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ В ПОВОЄННИЙ ЧАС

Міжнародний досвід підтверджує, що інвестиції в людський капітал, зокрема освіту, починаючи з раннього дитинства до зрілого віку сприяють суттєвим віддачам як для економіки, так і суспільства.

Декілька останніх років освітня галузь переживає доволі складні часи. Спочатку світова пандемія, спровокована коронавірусом SARS-CoV-2, перенесла освітній процес у дистанційну форму. Згодом повномасштабні воєнні дії на певний час унеможливили здійснення навчального процесу у вітчизняних закладах освіти. Тим не менш освітянська галузь не стоїть на місці та йде вперед. Тому думка щодо того, що достатньо отримати диплом ЗВО, і ти вже фахівець, а знання – справа практики, є хибною. Освітня показав, що здатні подолати майже всі перешкоди. Опановують нові технології та методики навчання, користуються новітніми технологіями та застосунками, щоб забезпечити найкращий рівень навчання, який дасть не гірший рівень якості знань та отриманих навичок, аніж в офлайн-форматі.

Одними з перспективних напрямів покращення дистанційної форми навчання в Українському державному університеті залізничного транспорту є співпраця ЗВО та комерційних структур у сфері корпоративного навчання (зокрема дуальна форма здобуття освіти); запрошення фахівців з великим практичним досвідом роботи в різних галузях економіки, зокрема залізничній галузі, до участі в теоретичних і практичних курсах як запрошених лекторів; розроблення та впровадження в навчальний процес моделювання бізнес- і технологічних процесів тощо. Це мотивуватиме до отримання нових знань та унікального досвіду та спонукатиме здобувачів освіти до зацікавленості в навчанні, а не тільки формальних підсумкових результатах оцінювання.

Якість освіти позначається на економіці країни загалом. Адже інвестиції в людський капітал є вкрай необхідними для створення технічно прогресивної, продуктивної робочої сили, яка може адаптуватися у світі, що швидко змінюється.

Успішними економіками майбутнього будуть ті, які інвестують в освіту навички та здібності населення. Освіту необхідно розуміти як економічні інвестиції, а не просто витрати на соціальні потреби.

Існує безліч доказів, що пов'язують освіту та економічне зростання: огляд міжнародних досліджень у макро- та мікроекономіці свідчить про те, що існує тісний зв'язок між освітою, доходом і продуктивністю. Прикладом, що демонструє такі твердження, є «японське економічне диво», яке і відбулося у зв'язку з тим, що на загальнодержавному рівні в цій країні було впроваджено систему підтримки обдарованої молоді для отримання найбільших можливостей для навчання за кошти держави, зокрема в кращих закордонних ЗВО, а по завершенню навчання повернення та працевлаштування. Отже, Японія здійснила значний прорив у наукомістких технологія та економіці держави в цілому. Також закордонний досвід свідчить про те, що вагома віддача інвестицій у розвиток освіти відбувається, коли вони здійснюються з ранніх етапів освітнього процесу [1].

У зв'язку з цим разом із державними програмами, спрямованими на удосконалення механізму забезпечення якості вищої освіти в Україні, а також створення умов для функціонування Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти відповідно до стандартів і рекомендацій Європейського простору вищої освіти необхідно, застосовуючи патерналістський підхід, підвищувати зацікавленість до здобуття знань серед молоді, популяризувати вищу школу, доводити необхідність вищої освіти будь-якими доступними способами (інтернет, засоби масової інформації тощо) [2, 3].

Крім економічних вигод, освіта створює інші соціальні вигоди. Вона сприяє формуванню соціального капіталу суспільства з великою часткою громадянської участі, високою соціальною згуртованістю та інтеграцією, низьким рівнем злочинності; відіграє важливу роль у формуванні соціальних, емоційних та інших життєво необхідних навичок. Усе це є переконливими аргументами для подальшого розвитку всього спектра освітніх послуг.

Прагнення інтегруватися у світовий освітній простір, опанувати найкращі світові стандарти і технології підготовки фахівців відповідає інтересам як закладів вищої освіти, так і держави. Отже, сфера вищої освіти є першочерговим пріоритетом, що в умовах повоєнної відбудови буде запорукою економічного розвитку країни та забезпечить довгострокову конкурентоспроможність України в умовах глобалізації.

1. Trends Shaping Education 2019. OECD Publishing. 2019. 107 p.

2. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf> (дата звернення: 20.08.2023).

3. Про внесення змін до деяких Законів України щодо забезпечення якості вищої освіти: Проект Закону України від 04.10.2022 № 8095. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/40579> (дата звернення: 20.08.2023).